

SCRIPT GRAMMAR FOR PUNJABI LANGUAGE

Prepared by

Technology Development for Indian Languages (TDIL) Programme of DIT, GoI in co-ordination with

C-DAC, GIST Pune.

Following guidelines have been followed while preparing this script grammar.

1. This document contains information especially as to how shapes are formed which is filled out by hand.
2. This document is written by Punjabi Experts
3. Insofar as Section 8 is concerned, following things should be noted:

1. **LIGATURES:**

- Dead ligatures i.e. ligatures which are dysfunctional in the language have not been used.
- CHC cases have been tested and checked.
- More complex clusters such as CHCHC etc have been generated out from the corpus and presented for checking

2. **VARIANTS**

Variants haven been handled in the script grammar and where two variants exist concurrently for the same shape and are deemed as viable, one of them has been entered in the document and the other has been provided separately as a variant.

Uniformity has been maintained i.e. all stacked variants haven been bunched together whereas the non-stacked variant have been grouped together.

5. Items such as the History of the Language and the evolution of the script has been supplied in the form of an Appendix.

SCRIPT GRAMMAR TEMPLATE
LANGUAGE: PUNJABI
SCRIPT: GURMUKHI

Instructions

Please read through these instructions before you fill in the template:

1. This template will contain information especially as to shapes which will need to be filled out by hand.
2. Please print out the template and fill it in completely.
3. Once it is complete, please have it validated by an expert.
4. Subsequent to the validation, please get the document checked and validated by the statutory certifying body in your State.

0. 1. Name of Expert * AMANPREET SINGH

0.2. Name of Evaluator

1. Name of the language and its representation in the 3 letter mnemonic

Name of the Language: PUNJABI

Alpha-3 code: pan

2. Name of the statutory board governing the language

The name and address /tel number/email of the statutory body

A scanned/hard copy of the statutes laid down. (Please append)

3. Identification of the writing system(s) used to inscribe the given language

The name(s) of the script system(s) used. GURMUKHI

4. Short Historical Picture of the Language and the Script used.

PLEASE PROVIDE THE DATA IN APPENDIX.

5. Modifications brought to the writing system by a given language in terms of addition of characters and deprecation of other characters.

You need to enumerate here the character set of the language preferably as per the sorting order. **Please write the set as you want it to be displayed on screen**

CONSONANTS

VOWELS

MATRAS

DIACRITICS

1. ADDAK ੱ

Addka is used with geminated consonants.
Addak is placed on the preceding syllable,
Addak cannot be at the beginning of a word.

2. VIRAMA (HALANTA)

Please specify where the halanta is used.

ੴ

3. NASALS

Bindi ੱ

Tippi ੱ

Bindi and Tippi are allographic variants of the nasal.
The rules for placement of Bindi and Tippi are as under:
The initial forms of *u, uu* i.e. vowels take Bindi;
u, uu after a consonant i.e. matras take Tippi;
all other short vowels/matras take Tippi;
all other long vowels/matras take Bindi.

Addak Bindi ੱ

Is addak bindi possible in modern Gurmukhi? **NO**
Please give examples

4. Visarga: ੱ

NOT USED Frequently

NUMERALS

Please write the numerals in Gurmukhi, as you would like them represented in Gurmukhi

OTHERS

YAKASH ॥

EK ONKAR ੴ

UDATTA ॥

6. The structure of the writing system of the language

Tick whichever is appropriate: ☐ Abugida ☒ Abjad

7. Rule ordering of the characters within the syllable (only for abugidas)
Case of Addak and Bindi Tippi and Addak Bindi needs to be discussed.

8. Script Pertinent Description of the syllabic clusters

8.1. BASIC SET OF CHARACTERS

The basic set of characters has been provided in this inventory.

These are arranged as per their class: CONSONANT / VOWEL / MATRAS / DIACRITICS

The allographs are presented at the end.

INSTRUCTIONS

In case you do not see any issues just tick the VALID box. In case you see issues tick invalid and provide the necessary correction for the combination in question.

In case a particular character is not used in your script, please cross it out

In case you feel a particular character from your script has been left out, please specify the same.

8.1.1. CONSONANT SET: VALID / INVALID

Basic Consonants arranged as per their vargas

ਕ	ਖ	ਗ	ਘ	ਙ
ਚ	ਛ	ਜ	ਝ	ਞ
ਟ	ਠ	ਡ	ਢ	ਣ
ਤ	ਥ	ਦ	ਧ	ਨ
ਪ	ਫ	ਬ	ਭ	ਮ
ਯ	ਰ	ਲ	ਲ਼	ਵ
ਸ਼	ਸ	ਹ		

Nukta Consonants VALID
For Perso-Arabic Loans

ਖ਼ ਗ਼ ਜ਼ ਫ਼

For flapped forms
ੜ

8.1.2. VOWEL SET:

ਅ ਆ ਇ ਈ ਉ ਊ ਏ ਐ ਓ ਔ

8.1.3. MATRA SET

ਾ ਿ ੀ ੁ ੂ ੇ ੈ ੋ ੌ

Active Catenator(s) i.e. Displaced Matra(s):

CATENATOR	POSITION consonant	EXAMPLE
ਿ		ਕਿ

8.1.4. DIACRITICS

◌̣: Bindi

◌̣̣: Tippi

see above for rules of bindi and tippi

Addak Bindi ◌̣̣̣

Please give instance where addak bindi is possible

ੜੜ

8.1.5.1. ALLOGRAPHS OF ਿ

NOTE: Rakars will be automatically generated out in the CHC list. The present inventory is just for validating the different forms that exist in your script.

RAFARS:

NONE IN GURMUKHI

RAKARS

PLEASE PROVIDE LIST: *NO*

8.1.5.2. Any other Allographs. *NO*

Please mention below with substantiating evidence.

8.1.6. PUNCTUATION MARKERS

Please specify the punctuation markers specific to the character set omitting the markers taken from the Latin set such as . , ; : " ' () [] etc.

NONE

Please remember that if you use Purna and Deergha Virama (full-stop/danda), as per Unicode norms, you will have to use at present the characters provided in Devanagari codechart: 0964, 0965 ँ, ऌ till as such time this regulation is removed.

8.1.7. NUMERALS/DIGITS

Please specify the numbers for your script. Is the following VALID/ INVALID

੦੧੨੩੪੫੬੭੮੯

If not valid please give the correct form/forms

Please specify if the English (Latino-Arabic set: 0,1,2,3,4,5,6,7,8,9) is used in official communications *yes*

8.1.8.

OTHER SYMBOLS (religious, currency markers etc. included in Unicode)

(Pl. see Unicode chart appended at the end)

EK ONKAR ੴ

YAKASH ॥

UDATT .

Khanda

Rupee Sign

DANDA' ੦੧੬੫

DOUBLE DANDA ੦੧੬੫

This set is divided into three parts:

CM: The combination of Consonant and Matra

CM: The combination of Consonant and Matra

CMD(Bindi/Tippi) i.e. Consonant+Matra+Nasal

	ਕ	ਖ	ਗ	ਘ	ਙ	ਚ	ਛ	ਜ	ਝ	ਞ
ਾ	ਕਾ	ਖਾ	ਗਾ	ਘਾ	ਙਾ	ਚਾ	ਛਾ	ਜਾ	ਝਾ	ਞਾ
ਿ	ਕਿ	ਖਿ	ਗਿ	ਘਿ	ਙਿ	ਚਿ	ਛਿ	ਜਿ	ਝਿ	ਞਿ
ੀ	ਕੀ	ਖੀ	ਗੀ	ਘੀ	ਙੀ	ਚੀ	ਛੀ	ਜੀ	ਝੀ	ਞੀ
ੁ	ਕੁ	ਖੁ	ਗੁ	ਘੁ	ਙੁ	ਚੁ	ਛੁ	ਜੁ	ਝੁ	ਞੁ
ੂ	ਕੂ	ਖੂ	ਗੂ	ਘੂ	ਙੂ	ਚੂ	ਛੂ	ਜੂ	ਝੂ	ਞੂ
ੇ	ਕੇ	ਖੇ	ਗੇ	ਘੇ	ਙੇ	ਚੇ	ਛੇ	ਜੇ	ਝੇ	ਞੇ
ੋ	ਕੋ	ਖੋ	ਗੋ	ਘੋ	ਙੋ	ਚੋ	ਛੋ	ਜੋ	ਝੋ	ਞੋ
ਏ	ਕਏ	ਖਏ	ਗਏ	ਘਏ	ਙਏ	ਚਏ	ਛਏ	ਜਏ	ਝਏ	ਞਏ
ੌ	ਕੌ	ਖੌ	ਗੌ	ਘੌ	ਙੌ	ਚੌ	ਛੌ	ਜੌ	ਝੌ	ਞੌ

	ਟ	ਠ	ਡ	ਢ	ਲ	ਤ	ਥ	ਦ	ਧ	ਨ
ਾ	ਟਾ	ਠਾ	ਡਾ	ਢਾ	ਲਾ	ਤਾ	ਥਾ	ਦਾ	ਧਾ	ਨਾ
ਿ	ਟਿ	ਠਿ	ਡਿ	ਢਿ	ਲਿ	ਤਿ	ਥਿ	ਦਿ	ਧਿ	ਨਿ
ੀ	ਟੀ	ਠੀ	ਡੀ	ਢੀ	ਲੀ	ਤੀ	ਥੀ	ਦੀ	ਧੀ	ਨੀ
ੇ	ਟੇ	ਠੇ	ਡੇ	ਢੇ	ਲੇ	ਤੇ	ਥੇ	ਦੇ	ਧੇ	ਨੇ
ੈ	ਟੈ	ਠੈ	ਡੈ	ਢੈ	ਲੈ	ਤੈ	ਥੈ	ਦੈ	ਧੈ	ਨੈ
ੌ	ਟੌ	ਠੌ	ਡੌ	ਢੌ	ਲੌ	ਤੌ	ਥੌ	ਦੌ	ਧੌ	ਨੌ
ਾ	ਟਾ	ਠਾ	ਡਾ	ਢਾ	ਲਾ	ਤਾ	ਥਾ	ਦਾ	ਧਾ	ਨਾ
ਿ	ਟਿ	ਠਿ	ਡਿ	ਢਿ	ਲਿ	ਤਿ	ਥਿ	ਦਿ	ਧਿ	ਨਿ
ੀ	ਟੀ	ਠੀ	ਡੀ	ਢੀ	ਲੀ	ਤੀ	ਥੀ	ਦੀ	ਧੀ	ਨੀ
ੇ	ਟੇ	ਠੇ	ਡੇ	ਢੇ	ਲੇ	ਤੇ	ਥੇ	ਦੇ	ਧੇ	ਨੇ
ੈ	ਟੈ	ਠੈ	ਡੈ	ਢੈ	ਲੈ	ਤੈ	ਥੈ	ਦੈ	ਧੈ	ਨੈ
ੌ	ਟੌ	ਠੌ	ਡੌ	ਢੌ	ਲੌ	ਤੌ	ਥੌ	ਦੌ	ਧੌ	ਨੌ

	ਪ	ਫ	ਬ	ਭ	ਮ	ਯ	ਰ	ਲ	ਲ਼	ਵ	ਸ਼	ਸ	ਹ
ਾ	ਪਾ	ਫਾ	ਬਾ	ਭਾ	ਮਾ	ਯਾ	ਰਾ	ਲਾ	ਲ਼ਾ	ਵਾ	ਸ਼ਾ	ਸਾ	ਹਾ
ਿ	ਪਿ	ਫਿ	ਬਿ	ਭਿ	ਮਿ	ਯਿ	ਰਿ	ਲਿ	ਲ਼ਿ	ਵਿ	ਸ਼ਿ	ਸਿ	ਹਿ
ੀ	ਪੀ	ਫੀ	ਬੀ	ਭੀ	ਮੀ	ਯੀ	ਰੀ	ਲੀ	ਲ਼ੀ	ਵੀ	ਸ਼ੀ	ਸੀ	ਹੀ
ੇ	ਪੇ	ਫੇ	ਬੇ	ਭੇ	ਮੇ	ਯੇ	ਰੇ	ਲੇ	ਲ਼ੇ	ਵੇ	ਸ਼ੇ	ਸੇ	ਹੇ
ੈ	ਪੈ	ਫੈ	ਬੈ	ਭੈ	ਮੈ	ਯੈ	ਰੈ	ਲੈ	ਲ਼ੈ	ਵੈ	ਸ਼ੈ	ਸੈ	ਹੈ
ੌ	ਪੌ	ਫੌ	ਬੌ	ਭੌ	ਮੌ	ਯੌ	ਰੌ	ਲੌ	ਲ਼ੌ	ਵੌ	ਸ਼ੌ	ਸੌ	ਹੌ
ਾ	ਪਾ	ਫਾ	ਬਾ	ਭਾ	ਮਾ	ਯਾ	ਰਾ	ਲਾ	ਲ਼ਾ	ਵਾ	ਸ਼ਾ	ਸਾ	ਹਾ
ਿ	ਪਿ	ਫਿ	ਬਿ	ਭਿ	ਮਿ	ਯਿ	ਰਿ	ਲਿ	ਲ਼ਿ	ਵਿ	ਸ਼ਿ	ਸਿ	ਹਿ
ੀ	ਪੀ	ਫੀ	ਬੀ	ਭੀ	ਮੀ	ਯੀ	ਰੀ	ਲੀ	ਲ਼ੀ	ਵੀ	ਸ਼ੀ	ਸੀ	ਹੀ
ੇ	ਪੇ	ਫੇ	ਬੇ	ਭੇ	ਮੇ	ਯੇ	ਰੇ	ਲੇ	ਲ਼ੇ	ਵੇ	ਸ਼ੇ	ਸੇ	ਹੇ
ੈ	ਪੈ	ਫੈ	ਬੈ	ਭੈ	ਮੈ	ਯੈ	ਰੈ	ਲੈ	ਲ਼ੈ	ਵੈ	ਸ਼ੈ	ਸੈ	ਹੈ
ੌ	ਪੌ	ਫੌ	ਬੌ	ਭੌ	ਮੌ	ਯੌ	ਰੌ	ਲੌ	ਲ਼ੌ	ਵੌ	ਸ਼ੌ	ਸੌ	ਹੌ

ਕ	ਖ	ਗ	ਘ	ਙ
ਕਾ	ਖਾ	ਗਾ	ਘਾ	ਙਾ
ਕੇ	ਖੇ	ਗੇ	ਘੇ	ਙੇ
ਕੀ	ਖੀ	ਗੀ	ਘੀ	ਙੀ
ਕਾ	ਖਾ	ਗਾ	ਘਾ	ਙਾ
ਕੇ	ਖੇ	ਗੇ	ਘੇ	ਙੇ
ਕੀ	ਖੀ	ਗੀ	ਘੀ	ਙੀ
ਕਾ	ਖਾ	ਗਾ	ਘਾ	ਙਾ
ਕੇ	ਖੇ	ਗੇ	ਘੇ	ਙੇ
ਕੀ	ਖੀ	ਗੀ	ਘੀ	ਙੀ
ਕਾ	ਖਾ	ਗਾ	ਘਾ	ਙਾ
ਕੇ	ਖੇ	ਗੇ	ਘੇ	ਙੇ
ਕੀ	ਖੀ	ਗੀ	ਘੀ	ਙੀ

8.2.2. CM: BINDI/TIPPI : VALID / INVALID

ਕ	ਖ	ਗ	ਘ	ਙ	ਚ	ਛ	ਜ	ਝ	ਞ
ਕਾ	ਖਾ	ਗਾ	ਘਾ	ਙਾ	ਚਾ	ਛਾ	ਜਾ	ਝਾ	ਞਾ
ਕੇ	ਖੇ	ਗੇ	ਘੇ	ਙੇ	ਚੇ	ਛੇ	ਜੇ	ਝੇ	ਞੇ
ਕੀ	ਖੀ	ਗੀ	ਘੀ	ਙੀ	ਚੀ	ਛੀ	ਜੀ	ਝੀ	ਞੀ
ਕਾ	ਖਾ	ਗਾ	ਘਾ	ਙਾ	ਚਾ	ਛਾ	ਜਾ	ਝਾ	ਞਾ
ਕੇ	ਖੇ	ਗੇ	ਘੇ	ਙੇ	ਚੇ	ਛੇ	ਜੇ	ਝੇ	ਞੇ
ਕੀ	ਖੀ	ਗੀ	ਘੀ	ਙੀ	ਚੀ	ਛੀ	ਜੀ	ਝੀ	ਞੀ
ਕਾ	ਖਾ	ਗਾ	ਘਾ	ਙਾ	ਚਾ	ਛਾ	ਜਾ	ਝਾ	ਞਾ
ਕੇ	ਖੇ	ਗੇ	ਘੇ	ਙੇ	ਚੇ	ਛੇ	ਜੇ	ਝੇ	ਞੇ
ਕੀ	ਖੀ	ਗੀ	ਘੀ	ਙੀ	ਚੀ	ਛੀ	ਜੀ	ਝੀ	ਞੀ
ਕਾ	ਖਾ	ਗਾ	ਘਾ	ਙਾ	ਚਾ	ਛਾ	ਜਾ	ਝਾ	ਞਾ
ਕੇ	ਖੇ	ਗੇ	ਘੇ	ਙੇ	ਚੇ	ਛੇ	ਜੇ	ਝੇ	ਞੇ
ਕੀ	ਖੀ	ਗੀ	ਘੀ	ਙੀ	ਚੀ	ਛੀ	ਜੀ	ਝੀ	ਞੀ

ਅੰਕ	੧	੨	੩	੪	੫	੬	੭	੮	੯	੧੦
੦	੦	੦	੦	੦	੦	੦	੦	੦	੦	੦
੧	੧	੨	੩	੪	੫	੬	੭	੮	੯	੧੦
੨	੧੦	੧੧	੧੨	੧੩	੧੪	੧੫	੧੬	੧੭	੧੮	੧੯
੩	੨੦	੨੧	੨੨	੨੩	੨੪	੨੫	੨੬	੨੭	੨੮	੨੯
੪	੩੦	੩੧	੩੨	੩੩	੩੪	੩੫	੩੬	੩੭	੩੮	੩੯
੫	੪੦	੪੧	੪੨	੪੩	੪੪	੪੫	੪੬	੪੭	੪੮	੪੯
੬	੫੦	੫੧	੫੨	੫੩	੫੪	੫੫	੫੬	੫੭	੫੮	੫੯
੭	੬੦	੬੧	੬੨	੬੩	੬੪	੬੫	੬੬	੬੭	੬੮	੬੯
੮	੭੦	੭੧	੭੨	੭੩	੭੪	੭੫	੭੬	੭੭	੭੮	੭੯
੯	੮੦	੮੧	੮੨	੮੩	੮੪	੮੫	੮੬	੮੭	੮੮	੮੯

ਅੰਕ	੧	੨	੩	੪	੫	੬	੭	੮	੯	੧੦
੦	੦	੦	੦	੦	੦	੦	੦	੦	੦	੦
੧	੧	੨	੩	੪	੫	੬	੭	੮	੯	੧੦
੨	੧੦	੧੧	੧੨	੧੩	੧੪	੧੫	੧੬	੧੭	੧੮	੧੯
੩	੨੦	੨੧	੨੨	੨੩	੨੪	੨੫	੨੬	੨੭	੨੮	੨੯
੪	੩੦	੩੧	੩੨	੩੩	੩੪	੩੫	੩੬	੩੭	੩੮	੩੯
੫	੪੦	੪੧	੪੨	੪੩	੪੪	੪੫	੪੬	੪੭	੪੮	੪੯
੬	੫੦	੫੧	੫੨	੫੩	੫੪	੫੫	੫੬	੫੭	੫੮	੫੯
੭	੬੦	੬੧	੬੨	੬੩	੬੪	੬੫	੬੬	੬੭	੬੮	੬੯
੮	੭੦	੭੧	੭੨	੭੩	੭੪	੭੫	੭੬	੭੭	੭੮	੭੯
੯	੮੦	੮੧	੮੨	੮੩	੮੪	੮੫	੮੬	੮੭	੮੮	੮੯

	ਸ	ਸ਼	ਸ਼	ਸ਼	ਸ਼
ੰ	ੰ	ੰ	ੰ	ੰ	ੰ
ਾ	ਾ	ਾ	ਾ	ਾ	ਾ
ਿ	ਿ	ਿ	ਿ	ਿ	ਿ
ੀ	ੀ	ੀ	ੀ	ੀ	ੀ
ੁ	ੁ	ੁ	ੁ	ੁ	ੁ
ੂ	ੂ	ੂ	ੂ	ੂ	ੂ
ੇ	ੇ	ੇ	ੇ	ੇ	ੇ
ੈ	ੈ	ੈ	ੈ	ੈ	ੈ
ੋ	ੋ	ੋ	ੋ	ੋ	ੋ
ੌ	ੌ	ੌ	ੌ	ੌ	ੌ

	ਸ	ਸ਼	ਸ਼	ਸ਼	ਸ਼
ੰ	ੰ	ੰ	ੰ	ੰ	ੰ
ਾ	ਾ	ਾ	ਾ	ਾ	ਾ
ਿ	ਿ	ਿ	ਿ	ਿ	ਿ
ੀ	ੀ	ੀ	ੀ	ੀ	ੀ
ੁ	ੁ	ੁ	ੁ	ੁ	ੁ
ੂ	ੂ	ੂ	ੂ	ੂ	ੂ
ੇ	ੇ	ੇ	ੇ	ੇ	ੇ
ੈ	ੈ	ੈ	ੈ	ੈ	ੈ
ੋ	ੋ	ੋ	ੋ	ੋ	ੋ
ੌ	ੌ	ੌ	ੌ	ੌ	ੌ

8.3.1.CHC

INSTRUCTIONS:

The combination of Consonant+Consonant is shown by the Halanta as a theoretical construct.

Please mark with X the slots where combinations are not permissible as per Gurmukhi writing.

© PUNJABI SCRIPT GRAMMAR

ਚ(h) is a tone marker and raises the tone.

पर *pār* ("but") vs. प्रबन्ध (*prabandh*, "management, government")

ਸਵੇਰ (*savēr*, "morning") vs. ਸ੍ਵਰਗ (*svarag*, "heaven")

All other ligatural forms are theoretically possible but do NOT exist in Punjabi

	व	ब	च
अ	अ	अ	अ
इ	इ	इ	इ
उ	उ	उ	उ
ए	ए	ए	ए
ओ	ओ	ओ	ओ
अ	अ	अ	अ
इ	इ	इ	इ
उ	उ	उ	उ
ए	ए	ए	ए
ओ	ओ	ओ	ओ
अ	अ	अ	अ
इ	इ	इ	इ
उ	उ	उ	उ
ए	ए	ए	ए
ओ	ओ	ओ	ओ

**8.3.2 CONSONANT+CONSONANT+CONSONANT CLUSTERS
CHCHC**

NONE EXIST IN GURMUKHI

**8.3.3. CONSONANT+CONSONANT+CONSONANT+CONSONANT
CLUSTERS: CHCHCHC**

NONE EXIST IN GURMUKHI

9. COLLATION ORDER OF THE CHARACTERS: LEXICAL / DICTIONARY SORTING ORDER

List all the basic characters of the language in the expected sort-order. A sample sort order is provided below. Please provide an exhaustive collation order for your language. If there is any change in the sort order, please specify:

ੌ ਂ ਅ ਆ ਇ ਈ ਉ ਊ ਏ ਐ ਓ ਔ ਕ ਖ ਗ ਗ ਘ ਙ ਛ ਜ ਝ ਞ ਟ ਠ

ਡ ਢ ਢ ਤ ਥ ਦ ਧ ਨ ਪ ਫ ਛ ਬ ਭ ਮ ਯ ਰ ਲ ਵ ਸ਼ ਸ ਹ ਾ ਿ ਿ ੂ

ੇ ੈ ੋ ੌ

ਮ ਖ਼ ਘ਼ ਙ਼ ਟ਼ ਠ਼ ਡ਼ ਢ਼ ਤ਼ ਥ਼ ਦ਼ ਧ਼ ਨ਼ ਪ਼ ਫ਼ ਛ਼ ਬ਼ ਭ਼ ਮ਼ ਯ਼ ਰ਼ ਲ਼ ਵ਼ ਸ਼ ਸ਼ ਹ਼ ਾ਼ ਿ਼ ਿ਼ ੂ

ਕ ਖ ਗ ਘ ਙ ਛ ਜ ਝ ਞ ਟ ਠ ਡ ਢ ਤ ਥ ਦ ਧ ਨ ਪ ਫ ਛ ਬ ਭ ਮ ਯ ਰ ਲ ਵ ਸ਼ ਸ ਹ ਾ ਿ ਿ ੂ

ਮ ਖ ਘ ਙ ਟ ਠ ਡ ਢ ਤ ਥ ਦ ਧ ਨ ਪ ਫ ਛ ਬ ਭ ਮ ਯ ਰ ਲ ਵ ਸ਼ ਸ ਹ ਾ ਿ ਿ ੂ

ੌ ਂ ਅ ਆ ਇ ਈ ਉ ਊ ਏ ਐ ਓ ਔ

10. HOMOGRAPHIC IDENTITIES WITHIN THE CHARACTER SET.

Please provide a list of look alikes. Each set of homographs will be proposed as a pair. In extreme cases even three homographs are permissible. Add more columns if so required.

a. Unique characters

HOMOGRAPH1	HOMOGRAPH2	HOMOGRAPH3
ਹ	ਹ	
ਮ	ਮ	ਧ
ਖ	ਖ	
ਕ	ਕ	
ਗ	ਗ	
ਘ	ਘ	

b. Conjoint characters.

COMPOSING CONSONANTS	RESULTING HOMOGRAPH	COMPOSING CONSONANTS	RESULTING HOMOGRAPH

11. Compliance with Unicode.

- i. Is the character set compliant with Unicode: YES

UNICODE CODE CHART FOR GURMUKHI

	BA0	BA1	BA2	BA3	BA4	BA5	BA6	BA7
D		ਐ	ਠ	ਰ	ੀ			ੰ
		BA0	BA2	BA3	BA5			
1	ੰ		ਡ		ਭ	ੳ		ੳ
	BA1		BA1		BA7	BA1		BA1
		ੰ	ਚ	ਲ				ੲ
	BA1		BA1	BA2		BA3		BA5
3	ੰੜ		ਓ	ਣ	ਲ			ੳ
	BA3	BA1	BA1	BA1	BA1			BA1
4		ਐ	ਤ					ੳ
		BA1	BA1					BA1
5	ਅ	ਕ	ਥ	ਵ				ੳ
	BA1	BA1	BA3	BA3				BA1
6	ਆ	ਖ	ਦ	ਸ			ੳ	
	BA1	BA1	BA3	BA1			BA5	
	ਇ	ਗ	ਧ		ੋ			ੳ
	BA1	BA1	BA1		BA1		BA1	BA1
8	ਦੀ	ਘ	ਨ	ਸ	ੈ			ੲ
	BA1	BA1	BA1	BA1	BA1			BA1
9	ਉ	ਙ		ਹ		ਖ	ੜ	
	BA1	BA1		BA1		BA1	BA1	
A	ਉ	ਚ	ਪ		ਗ	ੳ		
	BA1	BA1	BA1		BA1	BA1		
B		ਛ	ਫ		ੋ	ਜ	ਪ	
		BA1	BA1		BA1	BA1	BA1	
C		ਜ	ਬ	ੋ	ੜ	ੲ		
		BA1	BA1		BA1	BA1	BA1	
D		ੜ	ਭ			ੳ		
		BA1	BA1			BA1		
E		ਵ	ਮ	ਾ		ਫ	ੲ	
		BA1	BA1	BA1		BA1	BA1	
F	ਏ	ਟ	ਯ	ਿ			ੲ	
	BA1	BA1	BA1	BA1			BA1	

0A01

Gurmukhi

0A6A

Various signs

0A01 𑠆 GURMUKHI SIGN ADAK BINDI
 0A02 𑠇 GURMUKHI SIGN BINDI
 0A03 𑠈 GURMUKHI SIGN VISARGA

Independent vowels

0A05 𑠊 GURMUKHI LETTER A
 0A06 𑠋 GURMUKHI LETTER AA
 0A07 𑠌 GURMUKHI LETTER I
 0A08 𑠍 GURMUKHI LETTER II
 0A09 𑠎 GURMUKHI LETTER U
 0A0A 𑠏 GURMUKHI LETTER UU
 0A0B 𑠐 <reserved>
 0A0C 𑠑 <reserved>
 0A0D 𑠒 <reserved>
 0A0E 𑠓 <reserved>
 0A0F 𑠔 GURMUKHI LETTER EE
 0A10 𑠕 GURMUKHI LETTER AI
 0A11 𑠖 <reserved>
 0A12 𑠗 <reserved>
 0A13 𑠘 GURMUKHI LETTER OO
 0A14 𑠙 GURMUKHI LETTER AU

Consonants

0A15 𑠚 GURMUKHI LETTER KA
 0A16 𑠛 GURMUKHI LETTER KHA
 0A17 𑠜 GURMUKHI LETTER GA
 0A18 𑠝 GURMUKHI LETTER GHA
 0A19 𑠞 GURMUKHI LETTER NGA
 0A1A 𑠟 GURMUKHI LETTER CA
 0A1B 𑠠 GURMUKHI LETTER CHA
 0A1C 𑠡 GURMUKHI LETTER JA
 0A1D 𑠢 GURMUKHI LETTER JHA
 0A1E 𑠣 GURMUKHI LETTER NYA
 0A1F 𑠤 GURMUKHI LETTER TTA
 0A20 𑠥 GURMUKHI LETTER TTHA
 0A21 𑠦 GURMUKHI LETTER DDA
 0A22 𑠧 GURMUKHI LETTER DDHA
 0A23 𑠨 GURMUKHI LETTER NNA
 0A24 𑠩 GURMUKHI LETTER TA
 0A25 𑠪 GURMUKHI LETTER THA
 0A26 𑠫 GURMUKHI LETTER DA
 0A27 𑠬 GURMUKHI LETTER DHA
 0A28 𑠭 GURMUKHI LETTER NA
 0A29 𑠮 <reserved>
 0A2A 𑠯 GURMUKHI LETTER PA
 0A2B 𑠰 GURMUKHI LETTER PHA
 0A2C 𑠱 GURMUKHI LETTER BA
 0A2D 𑠲 GURMUKHI LETTER BHA
 0A2E 𑠳 GURMUKHI LETTER MA
 0A2F 𑠴 GURMUKHI LETTER YA
 0A30 𑠵 GURMUKHI LETTER RA
 0A31 𑠶 <reserved>
 0A32 𑠷 GURMUKHI LETTER LA
 0A33 𑠸 GURMUKHI LETTER LLA
 0A34 𑠹 <reserved>
 0A35 𑠺 <reserved>
 0A36 𑠻 GURMUKHI LETTER SHA
 0A37 𑠼 <reserved>

74

The Unicode Standard 5.2, Copyright © 1991-2009 Unicode, Inc. All rights reserved.

Gurmukhi

0A38 𑠽 GURMUKHI LETTER SA

0A39 𑠾 GURMUKHI LETTER HA

Various signs

0A3C 𑠿 GURMUKHI SIGN NUKTA
 = zero bindi
 = for extending the alphabet to new letters

Dependent vowel signs

0A3E 𑡀 GURMUKHI VOWEL SIGN AA
 = kama
 0A3F 𑡁 GURMUKHI VOWEL SIGN I
 = shari
 = danda to the left of the consonant
 0A40 𑡂 GURMUKHI VOWEL SIGN II
 = bhari
 0A41 𑡃 GURMUKHI VOWEL SIGN U
 = bhari
 0A42 𑡄 GURMUKHI VOWEL SIGN UU
 = dandhar
 0A43 𑡅 <reserved>
 0A44 𑡆 <reserved>
 0A45 𑡇 <reserved>
 0A46 𑡈 <reserved>
 0A47 𑡉 GURMUKHI VOWEL SIGN EE
 = bhari
 0A48 𑡊 GURMUKHI VOWEL SIGN AI
 = dandhar
 0A49 𑡋 <reserved>
 0A4A 𑡌 <reserved>
 0A4B 𑡍 GURMUKHI VOWEL SIGN OO
 = bhari
 0A4C 𑡎 GURMUKHI VOWEL SIGN AU
 = bhari

Virama

0A4D 𑡏 GURMUKHI SIGN VIRAMA

Sign

0A51 𑡑 GURMUKHI SIGN UDAAT

Additional consonants

0A53 𑡓 GURMUKHI LETTER KHIA
 = GA 14 𑡓 DAJC
 0A54 𑡔 GURMUKHI LETTER GHIA
 = GA 17 𑡔 DAJC
 0A55 𑡕 GURMUKHI LETTER ZA
 = GA 18 𑡕 DAJC
 0A56 𑡖 GURMUKHI LETTER BHA
 = GA 19 𑡖 DAJC
 0A57 𑡗 GURMUKHI LETTER FA
 = GA 20 𑡗 DAJC

Reserved

For vowel punctuation, use the generic Indic 0948 and 0949.

0A5A 𑡙 <reserved>

0A5B 𑡚 <reserved>

0A5C 𑡛 <reserved>

0A5D 𑡜 <reserved>

0A5E 𑡝 <reserved>

0A5F 𑡞 <reserved>

0A60 𑡟 <reserved>

0A61 𑡠 <reserved>

0A62 𑡡 <reserved>

0A63 𑡢 <reserved>

0A64 𑡣 <reserved>

0A65 𑡤 <reserved>

0A66 𑡥 <reserved>

0A67 𑡦 <reserved>

0A68 𑡧 <reserved>

0A69 𑡨 <reserved>

0A6A 𑡩 <reserved>

0A6B 𑡪 <reserved>

0A6C 𑡫 <reserved>

0A6D 𑡬 <reserved>

0A6E 𑡭 <reserved>

0A6F 𑡮 <reserved>

0A70 𑡯 <reserved>

0A71 𑡰 <reserved>

0A72 𑡱 <reserved>

0A73 𑡲 <reserved>

0A74 𑡳 <reserved>

0A75 𑡴 <reserved>

0A76 𑡵 <reserved>

0A77 𑡶 <reserved>

0A78 𑡷 <reserved>

0A79 𑡸 <reserved>

0A7A 𑡹 <reserved>

0A7B 𑡺 <reserved>

0A7C 𑡻 <reserved>

0A7D 𑡼 <reserved>

0A7E 𑡽 <reserved>

0A7F 𑡾 <reserved>

0A80 𑡿 <reserved>

0A81 𑢀 <reserved>

0A82 𑢁 <reserved>

0A83 𑢂 <reserved>

0A84 𑢃 <reserved>

0A85 𑢄 <reserved>

0A86 𑢅 <reserved>

0A87 𑢆 <reserved>

0A88 𑢇 <reserved>

0A89 𑢈 <reserved>

0A8A 𑢉 <reserved>

0A8B 𑢊 <reserved>

0A8C 𑢋 <reserved>

0A8D 𑢌 <reserved>

0A8E 𑢍 <reserved>

0A8F 𑢎 <reserved>

0A90 𑢏 <reserved>

0A91 𑢐 <reserved>

0A92 𑢑 <reserved>

0A93 𑢒 <reserved>

0A94 𑢓 <reserved>

0A95 𑢔 <reserved>

0A96 𑢕 <reserved>

0A97 𑢖 <reserved>

0A98 𑢗 <reserved>

0A99 𑢘 <reserved>

0A9A 𑢙 <reserved>

0A9B 𑢚 <reserved>

0A9C 𑢛 <reserved>

0A9D 𑢜 <reserved>

0A9E 𑢝 <reserved>

0A9F 𑢞 <reserved>

0AA0 𑢟 <reserved>

0AA1 𑢠 <reserved>

0AA2 𑢡 <reserved>

0AA3 𑢢 <reserved>

0AA4 𑢣 <reserved>

0AA5 𑢤 <reserved>

0AA6 𑢥 <reserved>

0AA7 𑢦 <reserved>

0AA8 𑢧 <reserved>

0AA9 𑢨 <reserved>

0AAA 𑢩 <reserved>

0AAB 𑢪 <reserved>

0AAC 𑢫 <reserved>

0AAD 𑢬 <reserved>

0AAE 𑢭 <reserved>

0AAF 𑢮 <reserved>

0AB0 𑢯 <reserved>

0AB1 𑢰 <reserved>

0AB2 𑢱 <reserved>

0AB3 𑢲 <reserved>

0AB4 𑢳 <reserved>

0AB5 𑢴 <reserved>

0AB6 𑢵 <reserved>

0AB7 𑢶 <reserved>

0AB8 𑢷 <reserved>

0AB9 𑢸 <reserved>

0ABA 𑢹 <reserved>

0ABB 𑢺 <reserved>

0ABC 𑢻 <reserved>

0ABD 𑢼 <reserved>

0ABE 𑢽 <reserved>

0ABF 𑢾 <reserved>

0AC0 𑢿 <reserved>

0AC1 𑣀 <reserved>

0AC2 𑣁 <reserved>

0AC3 𑣂 <reserved>

0AC4 𑣃 <reserved>

0AC5 𑣄 <reserved>

0AC6 𑣅 <reserved>

0AC7 𑣆 <reserved>

0AC8 𑣇 <reserved>

0AC9 𑣈 <reserved>

0ACA 𑣉 <reserved>

0ACB 𑣊 <reserved>

0ACC 𑣋 <reserved>

0ACD 𑣌 <reserved>

0ACE 𑣍 <reserved>

0ACF 𑣎 <reserved>

0AD0 𑣏 <reserved>

0AD1 𑣐 <reserved>

0AD2 𑣑 <reserved>

0AD3 𑣒 <reserved>

0AD4 𑣓 <reserved>

0AD5 𑣔 <reserved>

0AD6 𑣕 <reserved>

0AD7 𑣖 <reserved>

0AD8 𑣗 <reserved>

0AD9 𑣘 <reserved>

0ADA 𑣙 <reserved>

0ADB 𑣚 <reserved>

0ADC 𑣛 <reserved>

0ADE 𑣜 <reserved>

0ADF 𑣝 <reserved>

0AE0 𑣞 <reserved>

0AE1 𑣟 <reserved>

0AE2 𑣠 <reserved>

0AE3 𑣡 <reserved>

0AE4 𑣢 <reserved>

0AE5 𑣣 <reserved>

0AE6 𑣤 <reserved>

0AE7 𑣥 <reserved>

0AE8 𑣦 <reserved>

0AE9 𑣧 <reserved>

0AEA 𑣨 <reserved>

0AEB 𑣩 <reserved>

0AEC 𑣪 <reserved>

0AED 𑣫 <reserved>

0AEE 𑣬 <reserved>

0AEF 𑣭 <reserved>

0AF0 𑣮 <reserved>

0AF1 𑣯 <reserved>

0AF2 𑣰 <reserved>

0AF3 𑣱 <reserved>

0AF4 𑣲 <reserved>

0AF5 𑣳 <reserved>

0AF6 𑣴 <reserved>

0AF7 𑣵 <reserved>

0AF8 𑣶 <reserved>

0AF9 𑣷 <reserved>

0AFA 𑣸 <reserved>

0AFB 𑣹 <reserved>

0AFC 𑣺 <reserved>

0AFD 𑣻 <reserved>

0AFE 𑣼 <reserved>

0AFF 𑣽 <reserved>

0B00 𑣾 <reserved>

0B01 𑣿 <reserved>

0B02 𑤀 <reserved>

0B03 𑤁 <reserved>

0B04 𑤂 <reserved>

0B05 𑤃 <reserved>

0B06 𑤄 <reserved>

0B07 𑤅 <reserved>

0B08 𑤆 <reserved>

0B09 𑤇 <reserved>

0B0A 𑤈 <reserved>

0B0B 𑤉 <reserved>

0B0C 𑤊 <reserved>

0B0D 𑤋 <reserved>

0B0E 𑤌 <reserved>

0B0F 𑤍 <reserved>

0B10 𑤎 <reserved>

0B11 𑤏 <reserved>

0B12 𑤐 <reserved>

0B13 𑤑 <reserved>

0B14 𑤒 <reserved>

0B15 𑤓 <reserved>

0B16 𑤔 <reserved>

0B17 𑤕 <reserved>

0B18 𑤖 <reserved>

0B19 𑤗 <reserved>

0B1A 𑤘 <reserved>

0B1B 𑤙 <reserved>

0B1C 𑤚 <reserved>

0B1D 𑤛 <reserved>

0B1E 𑤜 <reserved>

0B1F 𑤝 <reserved>

0B20 𑤞 <reserved>

0B21 𑤟 <reserved>

0B22 𑤠 <reserved>

0B23 𑤡 <reserved>

0B24 𑤢 <reserved>

0B25 𑤣 <reserved>

0B26 𑤤 <reserved>

0B27 𑤥 <reserved>

0B28 𑤦 <reserved>

0B29 𑤧 <reserved>

0B2A 𑤨 <reserved>

0B2B 𑤩 <reserved>

0B2C 𑤪 <reserved>

0B2D 𑤫 <reserved>

0B2E 𑤬 <reserved>

0B2F 𑤭 <reserved>

0B30 𑤮 <reserved>